

УДК 37: 001 (031) (083.13) (477.53)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ТА ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ ДО ШОСТОГО ТОМУ «ОСВІТА І НАУКА» «ПОЛТАВІКИ – ПОЛТАВСЬКОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ»

*С. Ф. Клепко, З. В. Резніченко,
Р. Л. Гавриш, Л. В. Литвинюк*

У другому виданні методичних рекомендацій, розроблених на допомогу авторам і усім причетним до підготовки, редагування та оформлення статей до шостого тому «Освіта і наука» «ПОЛТАВІКИ – Полтавської Енциклопедії», ураховано пропозиції авторів статей щодо їх змісту.

Ключові слова: автор, вимоги, освіта, наука, статті, енциклопедія, «ПОЛТАВІКА».

Клепко С. Ф., Резніченко З. В., Гавриш Р. Л., Литвинюк Л. В.
Во втором издании методических рекомендаций, разработанных в помощь авторам и всем причастным к подготовке, редактированию и оформлению статей к шестому тому «Образование и наука» «ПОЛТАВИКИ – Полтавской Энциклопедии», учтены предложения авторов статей относительно их содержания.

Ключевые слова: автор, требования, образование, наука, статьи, энциклопедия, «ПОЛТАВИКА».

Klepko S. F., Reznichenko Z. V., Havrysh R. L., Lytvyniuk L. V. Methodological Recommendation on Preparation and Formation of the Articles of the Sixth Volume “Education and Science” “POLTAVIKA – Encyclopedia of Poltava”

In the second edition of the methodological recommendations which are written in order to help authors and all involved in preparation, correction and formatting articles of the sixth volume “Education and Science” «POLTAVIKA – Encyclopedia of Poltava» propositions of the articles’ authors concerning their content are taken into account.

Keywords: author, requirements, education, science, articles, encyclopedia, POLTAVIKA.

Клепко Сергій Федорович, доктор філософських наук, доцент, завідувач кафедри філософії і економіки освіти, проректор із наукової роботи Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. М.В. Остроградського;

Резніченко Зоя Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогічної майстерності ПОІППО;

Гавриш Римма Леонідівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту освіти ПОІППО;

Литвинюк Людмила Вікторівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філософії і економіки освіти ПОІППО.

«ПОЛТАВІКА – Полтавська Енциклопедія» видається під егідою Центру дослідження історії Полтавщини Полтавської обласної ради (голова редакційної колегії – історик-краєзнавець, педагог, член Національної спілки краєзнавців України, заслужений учитель України О. А. Білоусько). «Полтавіка» є регіональною енциклопедією за характером інформації та науково-популярним виданням – за цільовим і читацьким призначенням. Покликання Полтавської Енциклопедії – у доступній формі репрезентувати найсучасніші знання тієї чи іншої галузі полтавознавства, виконуючи довідково-інформаційну, освітню, культурологічну функції.

У другому виданні методичних рекомендацій, розроблених на допомогу авторам і усім причетним до підготовки, редагування та оформлення статей до шостого тому «Освіта і наука» «ПОЛТАВІКИ – Полтавської Енциклопедії», враховані пропозиції авторів статей щодо їх змісту, усунуено неточності.

При виникненні питань стосовно підготовки статей та подання матеріалів у них, що не розкриваються у пропозованих рекомендаціях, рекомендуємо орієнтуватися на *Методичні рекомендації з підготовки, редагування та оформлення статей до Великої української енциклопедії (проект) / за ред. д.і.н., проф. Киридон А. М. – К. : Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», 2015. – 120 с., які створено з метою презентації концепції Великої української енциклопедії, її нормативно-правової бази та для докладного ознайомлення з вимогами щодо написання енциклопедичних статей.*

Будь-яка енциклопедія – це систематизований довідник, у якому декілька тисяч статей повинні бути взаємопов'язані, тією чи іншою мірою доповнюючи й розвиваючи одна одну. Статті в енциклопедіях поділяються на декілька типів: статті-огляди, статті-довідки, статті-тлумачення (містять лише дефініцію, а в разі запозичення слова з іншої мови – його етимологію) і статті-посилання (відсилають користувача до іншого терміна). Статті-огляди та статті-довідки, що різняться лише обсягом, є визначальними для енциклопедії; вони містять основну інформацію з розглядуваного питання: виклад наукової теорії, хронологію історичних подій, географічні, біографічні, статистичні відомості тощо.

У пропозованих рекомендаціях представлено типові схеми однорідних за характером статей. Необхідно якомога

ретельніше дотримуватися порядку наведення відомостей у статтях, що сприятиме прискоренню редакційного опрацювання матеріалу.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Принципи формування Словника гасел (заголовків) статей

Словник гасел – це перелік (реєстр) назв статей, які передбачається включити у довідкове видання.

Гасла об'єднані в чотири блоки: чинні навчальні заклади; історичні нариси розвитку освіти; персоналії: інформація про вчителів і педагогічні династії; відомості про освітні інституції (дошкільні, загальноосвітні, позашкільні, професійно-технічні), процеси, явища в історії освіти області, педагогічну періодику тощо.

Усі статті розміщено за базовим принципом – алфавітним, а також адміністративно-територіальним (місто, район, об'єднана територіальна громада) та структурно-тематичним (дошкільна, загальна середня, позашкільна, професійна). Тому відомості про персоналії, династії, важливі події, явища потрібно шукати за алфавітом, а інформацію про заклади освіти – за районами, містами, об'єднаними територіальними громадами; у статтях про заклади освіти міст гасла розташовуються за порядковими номерами.

Окрім цього, гасла формулюються таким чином, що якнайстишліше визначає тему, поняття, предмет інформації. Якщо назва статті складається з декількох слів, то на перше місце ставиться, як правило, те слово, яке несе в собі логічний наголос і виражає специфічний зміст статті. Наприклад:

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА на Полтавщині.

Прізвища, згадані в статті, наводяться з іменами та по батькові (або ж з іменами, якщо немає історичної традиції вживання форми по батькові), які ставляться перед прізвищем.

Якісні зміни у будь-якій сфері обов'язково супроводжуються переглядом її *термінологічного апарату*. Не є винятком і «ПОЛТАВІКА – Полтавська Енциклопедія». Тому авторам статей необхідно звертати особливу увагу на правильність застосування тих чи інших термінів. При цьому слід орієнтуватися на першоджерела, чинне законодавство України з питань освіти і науки та інші документи, у яких наводяться тлумачення тих чи інших термінів (глосарій).

Автори енциклопедичних статей

несуть відповідальність за достовірність і точність наведених фактів, автентичність цитат, посилань на джерела; їх зміст відображає, головним чином, позицію автора.

1.2. Стиль викладу енциклопедичних статей

При написанні енциклопедичної статті потрібно неухильно дотримуватися наукового стилю (зокрема його підвиду – науково-довідкового). Таким чином, виклад фактичного матеріалу повинен відзначатися об'єктивністю, науковістю та чіткою логічною послідовністю.

Щоб зрозуміти нюанси цього стилю, перед початком роботи над статтею доцільно ознайомитися з аналогічними публікаціями, вміщеними в інших енциклопедіях чи довідкових виданнях, наприклад, на сайті «Велика українська енциклопедія» – <http://vue.gov.ua/>, «ПОЛТАВІКА» – <http://history-poltava.org.ua>) тощо.

2. ОПИС ТИПОВИХ СХЕМ СТАТЕЙ

2.1. Стаття про педагога, діяча народної освіти

2.1.1. Загальні положення

«ПОЛТАВІКА – Полтавська Енциклопедія» міститиме статті про:

– діячів народної освіти, яким належить значна роль в історії національної освіти, життя та педагогічна діяльність яких пов'язані з Полтавщиною;

– учителів, педагогічних, науково-педагогічних працівників, удостоєних звань «народний», «заслужений», членів національних спілок (письменників, художників, краєзнавців, творчих спілок), відзначених високими державними нагородами, преміями), учителів – майстрів спорту України та ін.;

– педагогічні (науково-педагогічні) династії;

– явища, процеси та події в освіті і науці;

освітні періодичні видання, видавництва;

– педагогічну термінологію, що використовувалася чи використовується в навчальних закладах та управлінні освітою;

– напрями педагогічної освіти, методики і технології, що застосовувалися й нині використовуються у педагогічній діяльності тощо.

2.1.2. Оформлення гасел

Гасло (заголовок) – прізвище, ім'я, по батькові / друге ім'я (у статті про зару-

біжного педагога наводять також оригінальне написання прізвища). Дата і місце народження (для тих, хто відійшов у засвіти, – дата і місце смерті; місце, де поховано особу).

Якщо людина народилася і померла за юліанського календаря, то спершу зазначаються дати юліанського календаря, а далі в дужках – григоріанського. В Українській Народній Республіці григоріанський календар було введено з 16.02.1918 р., цей день став вважатися як 01.03.1918 р. У Росії цей календар введено 1918 р. декретом Ради Народних Комісарів, згідно з яким після 31.01.1918 р. слідувало 14.01.1918 р. Якщо якісь із цих елементів не відомі, то їх не наводять.

Назва персонального гасла подається за зразком і розміщується за алфавітом. Дефініція: державна належність та / або національність; основна галузь роботи або спеціальність; почесні звання; учений ступінь або звання (із зазначенням року присвоєння).

Наприклад:

СКОВОРОДА Григорій Савич (22.11/3.12.1722, с. Чорнухи, тепер смт Полтавської області 29.10/9.11.1794, с. Пан-Іванівка, тепер Сквородинівка Золочівського р-ну Харківської обл.) – український філософ-просвітник, богослов, поет і музикант.

Або

... – доктор історичних наук (2001), професор (2008); член-кореспондент НАН України; академік Академії педагогічних наук УРСР (1964); член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України (2009).

2.1.3. Інформація про родинне оточення, батьків

...народився у родині селян-бідняків; із багатодітної сім'ї морського офіцера і вчительки; народився в стародавній дворянській родині, яка вела свій родовід від козацької старшини; із сім'ї робітників.

2.1.4. Освіта

Наприклад:

...вихованець Ніжинської гімназії (1844–1849). Навчався на історико-філологічному факультеті Університету святого Володимира у Києві (1851–1855).

2.1.5. Трудова діяльність

Основні етапи педагогічної та наукової діяльності за спеціальністю; керівна або організаційна діяльність у галузі освіти та культурно-освітньої роботи.

2.1.6. Основні праці з науково-педагогічних, методичних і організаційних

питань народної освіти та їх характеристика

чий навчальний, загальноосвітній, поза-шкільний)

2.1.7. Нагороди і премії (із зазначенням року)

Наприклад:

...Герой України (2002), орден ..., медаль, відзнака «Іменна вогнепальна зброя», почесне звання України (народний учитель України, заслужений учитель України, заслужений працівник освіти України, заслужений працівник фізкультури і спорту України), Державна премія України, Президентська відзнака.

2.1.8. Література

а) найважливіші праці діяча (якщо їх багато, то наводяться найголовніші з них) – наводяться після скорочення – «Пр.:»;

б) праці про нього (статті, нариси, інші відомості), зокрема архівні джерела, використані при підготовці статті. Якщо щодо тієї чи іншої персоналії є особовий фонд або вона залишила по собі цінні рукописи, неопубліковані спогади, то може бути зазначено й таку частину довідкового апарату.

2.1.9. Додатки (портрет)

2.1.10. Зовнішнє оформлення авторського оригіналу статті

Біографічні статті мають обсяг до 3-х повних сторінок тексту формату А4, друкуються українською мовою у редакторі MS Word for Windows 97–2003; шрифт Times New Roman (кегель 14 пунктів); міжрядковий інтервал – полуторний.

2.2. Стаття про педагогічну (науково-педагогічну) династію

2.2.1. Оформлення гасел

Гасло (заголовок) – прізвище засновника у множині, район (місто) Полтавської області, кількість поколінь династії та сумарний педагогічний стаж.

Наприклад:

РУДАКОВИ – педагогічна династія Чутівського району, складається із трьох поколінь, сумарний педагогічний стаж – 200 років.

2.2.2. Прізвище, ім'я, по батькові засновника

Інформація подається згідно з вимогами до біографічних статей.

2.2.3. Прізвища, ім'я та по батькові представників династії

Відомості про них подаються згідно з вимогами до біографічних статей.

2.3. Стаття про заклад освіти (дитя-

2.3.1. Загальні положення

Енциклопедичні статті будуть присвячені становленню та розвитку окремих закладів освіти в районах і містах, об'єднаних територіальних громадах області.

2.3.2. Оформлення гасел

Гасло (заголовок) спочатку подається скорочено, потім вказується нинішня (станом на 1.01.2016 або остання офіційна назва на час закриття), далі подається перелік усіх офіційних назв за час функціонування. Зразок назви загальноосвітніх навчальних закладів: у містах – за порядковими номерами: школа № 3, школа № 4 тощо.

Наприклад:

МИРГОРОД м. ШКОЛА № 7. – Миргородська загальноосвітня школа I–III ступенів № 7 Миргородської міської ради Полтавської області.

У сільській місцевості заголовок статті та відомості про освітній заклад планується описувати за таким зразком:

КОБЕЛЯЦЬКИЙ район. БРОДЩИНСЬКА ШКОЛА. – Бродщинська загальноосвітня школа I–II ступенів Кобеляцької районної ради [Сагайдачний А. І.].

2.3.3. Дефініція

Сутнісні характеристики діяльності.

2.3.4. Місце розташування (адреса) навчального закладу

Наприклад:

Кобеляцький район, с. Бродщина, вул. Шкільна, 31.

2.3.5. Історія навчального закладу

Для чинних – дата заснування, для тих, що не діють, – роки функціонування, етапи реорганізації, будівля, фундатори (засновники), керівники, вчителі (знакові постаті), вчительські династії, учні, видатні випускники.

2.3.6. Сучасна характеристика навчального закладу

Кадрове забезпечення, особливості роботи, результативність роботи, досягнення.

2.3.7. Література

2.3.8. Додатки

Документи, фотоматеріали. Кількість фото – не більше ніж п'ять.

2.3.9. Зовнішнє оформлення авторського оригіналу статті

Обсяг тексту таких статей – до дев'яти повних сторінок тексту формату А4 українською мовою в текстовому редакторі MS Word for Windows (версія не нижча від 6.0); шрифт Times New Roman (кегель 14 пунктів); міжрядковий інтервал – 1,5. Текст урізноманітнюватимуть ілюстрації, схеми, мапи, таблиці.

2.4. Стаття про професійно-технічні заклади освіти та ВНЗ

2.4.1. Оформлення гасел

Гасло (заголовок) спочатку подається скорочено, потім вказується теперішня (на 1.01.2016 року або остання офіційна назва на час закриття) далі подається перелік усіх офіційних назв за весь час функціонування.

2.4.2. Дефініція (за якими напрямками ведеться підготовка кадрів)

2.4.3. Місце розташування та наявність філій

2.4.4. Історія навчального закладу

Для чинних – час заснування, для тих, що не діють, – роки функціонування; етапи реорганізації, будівля, фундатори, керівники, вчителі (знакові постаті), педагогічні династії, учні, видатні випускники.

2.4.5. Структура

Факультети, відділення, філіали, інститути, кафедри, докторантура, аспірантура тощо.

2.4.6. Кількість учнів (студентів) і викладачів

2.4.7. Сучасна характеристика навчального закладу

Характеристика діяльності структурних підрозділів, що здійснюють підготовку, кадрове забезпечення; особливості роботи, досягнення.

2.4.8. Видатні науковці. Наукові школи

2.4.9. Наукова діяльність, видання, конференції тощо

2.4.10. Література

2.4.11. Додатки

Документи, фотоматеріали. Кількість фото – не більше ніж п'ять.

2.5. Стаття про музей освітнього закладу

2.5.1. Оформлення гасел

Гасло (заголовок) спочатку подається скорочено, потім вказується теперішня (на 1.01.2016 року або остання офіційна назва на час закриття), далі подається перелік усіх офіційних назв за весь час функціонування.

2.5.2. Дефініція (основний напрям діяльності)

Наприклад: історичний, літературний, художній, меморіальний тощо.

2.5.3. Розташування (включно з філіалами)

2.5.4. Історична довідка

2.5.5. Характеристика фондів (кількісна, якісна, за походженням, автори досліджень, збирачі колекцій)

2.5.6. Характеристика приміщення (насамперед історико-архітектурних або культурних пам'яток)

2.5.7. Характеристика експозиції

Автори, тематика, наповнення, загальна оцінка.

2.5.8. Особливості функціонування, наукової роботи, аудиторії (контингент відвідувачів)

2.5.9. Статистичні дані

Відвідуваність, обсяг фондів, площа експозиції, кількість і характеристика наукових розробок (станом на 1.01.2016).

2.5.10. Місце музею в українській та світовій культурі

Найвідоміші керівники музею та видатні персоналії, які були з ним пов'язані.

2.5.11. Література

2.5.12. Додатки

Документи, фотоматеріали. Кількість фото – не більше ніж п'ять.

2.5.13. Зовнішнє оформлення авторського оригіналу статті

Обсяг тексту статей – до дев'яти повних сторінок тексту формату А4 українською мовою в текстовому редакторі MS Word for Windows (версія не нижча від 6.0); шрифт Times New Roman (кегель 14 пунктів); міжрядковий інтервал – 1,5. Текст урізноманітнюватимуть ілюстрації, схеми, мапи, таблиці.

2.6. Стаття про періодичне видання

2.6.1. Оформлення гасел

Гасло (заголовок) статті-довідки спочатку подається скорочено, потім вказується теперішня (на 1.01.2016 року або остання офіційна назва видання), для іншомовних видань – в українській транскрипції, після неї у дужках – назва мовою оригіналу і переклад. У разі перейменування зазначають також інші назви (з датуванням).

2.6.2. Дефініція: тип видання

Наприклад:
газета, журнал, альманах, збірка праць тощо.

2.6.3. Дата й місце заснування**2.6.4. Головний редактор**

На момент заснування та часу підготовки статті.

2.6.5. Періодичність

Для видань, що вже не виходять – роки випуску і, за потреби, – кількість випущених номерів / томів.

2.6.6. Мова видання (якщо це не впливає з попередньої інформації)

2.6.7. Науковий або суспільно-політичний напрям видання; тематика

Для видань, що мали вагомий роль у суспільному і науковому житті, – коротка історична довідка (ім'я засновника, головного редактора; участь у створенні того чи іншого видання видатних громадських діячів, учених, письменників, художників та ін.).

2.6.8. Тираж (наклад). Поширеність. Коло читачів

2.6.9. Література**2.6.10. Додатки**

Документи, фотоматеріали. Кількість фото – не більше ніж п'ять.

2.6.11. Зовнішнє оформлення авторського оригіналу статті

Обсяг тексту статей – до дев'яти повних сторінок тексту формату А4 українською мовою в текстовому редакторі MS Word for Windows (версія не нижча від 6.0); шрифт Times New Roman (кегель 14 пунктів); міжрядковий інтервал – 1,5. Текст урізноманітнюватимуть ілюстрації, схеми, мапи, таблиці.

2.7. Стаття про розвиток і стан освіти району, міста, області

2.7.1. Оформлення гасел

Гасло (заголовок) статті-огляду утворюється за назвою адміністративно-територіальної одиниці.

Наприклад:

МИРГОРОД місто.

2.7.2. Історико-географічна довідка

Короткий історичний нарис про район (місто), населення, площу, густоту населення.

Наприклад:

МИРГОРОД, місто обласного значення у Полтавській області, адміністративний центр Миргородського району. Миргород було засновано у XII–XIII століттях як сторожовий пункт східної околиці Київської Русі. Перші згадки про Миргород датуються XVI ст. ... Населення 41 267 (1 серпня 2012), площа 19 км², густота населення 2 168 осіб/км² ... У місті працює 7 загальноосвітніх шкіл I–III ступенів; 2 профільно-технічні училища; 6 дошкільних навчальних закладів; 4 позашкільні заклади, підпорядковані відділу освіти Миргородської міської ради.

2.7.3. Мережа освітніх закладів району (міста, області)

Статистичні дані про всі заклади, що діяли в територіальних межах району (міста). Про освітні заклади, що припинили існування, якщо немає змоги підготувати окремі енциклопедичні статті, варто подавати відомості в історичному нарисі.

2.7.4. Література**2.7.5. Додатки**

Документи, фотоматеріали. Кількість фото – не більше ніж п'ять.

2.7.6. Зовнішнє оформлення авторського оригіналу статті

Обсяг тексту статей – до дев'яти повних сторінок тексту формату А4 українською мовою в текстовому редакторі MS Word for Windows (версія не нижча від 6.0); шрифт Times New Roman (кегель 14 пунктів); міжрядковий інтервал – 1,5. Текст урізноманітнюватимуть ілюстрації, схеми, мапи, таблиці.

2.8. Принципи (порядок) розміщення в енциклопедії статей про заклади освіти у межах територіально-адміністративних одиниць

Після статті-огляду про розвиток і стан освіти району, міста, області (див. 2.5) окремо розміщується інформація про освітні заклади (див. п. 2.3) відповідно до структури та рівнів освіти: дошкільна, загальна середня, позашкільна, професій-

но-технічна, що знаходиться у межах визначених територіально-адміністративних одиниць.

Наприклад, енциклопедичні гасла про освітні заклади м. Миргорода подаються таким чином:

МИРГОРОД м. ДНЗ № 2. – Дошкільний навчальний заклад № 2 «Оленка» комбінованого типу Миргородської міської ради Полтавської області.

МИРГОРОД м. ДНЗ № 5. – Дошкільний навчальний заклад № 5 «Сонечко» загального розвитку Миргородської міської ради Полтавської області.

МИРГОРОД м. ДНЗ № 7. – Дошкільний навчальний заклад № 7 «Яблунька» загального розвитку Миргородської міської ради Полтавської області.

МИРГОРОД м. ДНЗ № 11. – Дошкільний навчальний заклад № 11 «Теремок» комбінованого типу Миргородської міської ради Полтавської області.

МИРГОРОД м. ДНЗ № 12. – Дошкільний навчальний заклад № 12 «Світлячок» загального розвитку Миргородської міської ради Полтавської області.

МИРГОРОД м. ГЕЛІКОН – Миргородський НВК (ДНЗ – ЗНЗ) «Гелікон» Миргородської міської ради Полтавської області.

МИРГОРОД м. ГІМНАЗІЯ ім. Т. Г. ШЕВЧЕНКА. – Миргородська гімназія імені Т. Г. Шевченка Миргородської міської ради Полтавської області.

МИРГОРОД м. СПЕЦШКОЛА-ІНТЕРНАТ ДЛЯ СЛАБОЧУЮЧИХ ДІТЕЙ. – Миргородська спецшкола-інтернат для слабозрябих дітей Головного управління освіти і науки Полтавської облдержадміністрації.

МИРГОРОД м. ШКОЛА № 1. – Миргородська загальноосвітня школа № 1 I–III ступенів імені Панаса Мирного Миргородської міської ради Полтавської області.

МИРГОРОД м. ШКОЛА № 3. – Миргородська загальноосвітня школа I–III ступенів № 3 Миргородської міської ради Полтавської області.

МИРГОРОД м. ШКОЛА № 5. – Миргородська спеціалізована школа I–III ступенів № 5 Миргородської міської ради Полтавської області.

МИРГОРОД м. ШКОЛА № 7. – Миргородська загальноосвітня школа I–III ступенів № 7 Миргородської міської ради Полтавської області.

МИРГОРОД м. ШКОЛА № 9. – Миргородська загальноосвітня школа I–III ступенів № 9 імені Івана

Андрійовича Зубковського Миргородської міської ради Полтавської області.

МИРГОРОД м. ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКА СПОРТИВНА ШКОЛА.

МИРГОРОД м. СТАНЦІЯ ЮНИХ ТЕХНІКІВ.

МИРГОРОД м. СТАНЦІЯ ЮНИХ ТУРИСТІВ.

МИРГОРОД м. ЦЕНТР ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ.

МИРГОРОД м. ЦЕНТР ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНОЇ ТВОРЧОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ.

МИРГОРОД м. ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНЕ УЧИЛИЩЕ № 44.

МИРГОРОД м. ХУДОЖНЬО-ПРОМИСЛОВИЙ КОЛЕДЖ.

2.9. Оформлення літератури

Посилання на джерела оформлювати згідно з вимогами ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» («ВАКівські вимоги»).

2.10. Оформлення текстів статей

Тексти статей необхідно друкувати на аркушах білого паперу (формат А4) в текстовому редакторі MS Word for Windows 97-2003; шрифт TimesNewRoman (кегль 14 пунктів); міжрядковий інтервал – 1,5. Усі береги – по 20 мм без відступів зліва. Слова мають бути розділені лише одним проміжком (інтервалом) без використання примусового чи ручного переносу. Нумерація сторінок не проставляється автоматично, бажано пронумерувати кожну сторінку внизу у правому куті олівцем вручну. Скановані матеріали не приймаються.

2.11. Оформлення додатків до статей

Оскільки окремі статті «ПОЛТАВІКИ» передбачається доповнювати *документами чи фотографіями*, то до статей, що стосуються персоналій, історії та діяльності окремих установ, організацій, фахових періодичних видань, бажано додавати ілюстративні матеріали (портрети освітян, обкладинки часописів, фото фасадів будівель навчальних закладів, їхніх інтер'єрів, логотипи чи емблеми установ тощо). Зображення можуть бути і кольоровими, і чорно-білими.

Електронні версії цих матеріалів подаються *окремими файлами* у форматах TIFF/JPG/JPEG із роздільною здатністю не менше ніж 300 dpi.

До всіх фотографій необхідно зробити *підписи* за схемою:

назва файлу з ілюстрацією, лаконічні пояснення до неї, а саме: хто/що зображено (якщо група осіб – із переліком

зліва направо); де саме й коли відбувалася зафіксована подія; рік, коли зроблено знімок (якщо немає точних відомостей, зазначається орієнтовна дата, напр.: 1950-ті роки);

Список «Підписи до ілюстрацій» розміщують після статті, до якої вони відносяться. Назви файлів у списку мають відповідати назвам зображень.

2.12. Оформлення відомостей про авторів

Наприкінці кожної статті, незалежно від її обсягу, обов'язково слід подавати: прізвище, ім'я, по батькові (повністю) автора статті, посаду і офіційну назву установи, де він працює, контактний номер телефону та електронну адресу (e-mail) з обов'язковим зазначенням дати (число, місяць, рік). Якщо авторів декілька, то всі ці дані вказуються щодо кожного з них.

2.13. Порядок подання матеріалів у ПОІППО

Тексти статей для «ПОЛТАВІКИ» подаються в друкованому та електронному вигляді (обидва варіанти мають бути ідентичними) у строгій відповідності до «Методичних рекомендацій з підготовки та оформлення статей до шостого тому «Освіта і наука» «ПОЛТАВІКИ – Полтавської Енциклопедії» та «Словника гасел», затверджених науково-редакційною радою Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. М.В. Остроградського, що знаходяться на сайті інституту за адресою: <http://poippo.pl.ua/pp/proekty-poippo-istoryko-kraieznavchyi-proekt-istoriia-osvity-i-nauky-poltavshchynu>.

Друковані примірники статей для «ПОЛТАВІКИ», завірені особистими підписами авторів і керівників закладів освіти, подаються методисту відділу гуманітарних та мистецьких дисциплін Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти за адресою: вул. Соборності (Жовтнева), 64-ж із супровідними листами від начальників органів управління освіти райдержадміністрацій, міськвиконкомів, об'єднаних територіальних громад та обов'язковим переліком підготовлених статей.

Електронні копії завантажуються у спеціальну папку на Яндекс-диску, що відповідає назві району (міста, ОТГ) за наданим координатором проекту у ПОІППО посиланням. Для кожної статті у межах цієї папки створюється окрема папка, яка авторизується відповідно до назви енциклопедичної статті кирилицею із заміною «і» на «и».

Наприклад:

У папці «КРЕМЕНЧУК» створюється додаткова папка «Школа_5_прізвище автора». У неї завантажуються матеріали до статті – текстовий файл і додатки.

ДОДАТКИ

Додаток 1

ЗРАЗКИ БІОГРАФІЧНИХ СТАТЕЙ

КОЛЯДА Сергій Федорович (07.12.1957, село Коляди Шишацького району) – математик, видатний учень Пришибської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів (1965–1972). Доктор фізико-математичних наук (2005).

Закінчив Київський університет (1980). Відтоді працював на Київському заводі «Червоний екскаватор»; 1985–87 – в Інституті гідробіології АН УРСР; від 1987 – в Інституті математики НАНУ (обидва – Київ); від 2006 – провідний науковий співробітник. За сумісництвом від 2007 – професор кафедри алгебри та математичної логіки Київського університету. Президент Київського математичного товариства (від 2006). Основні напрями наук. досліджень – топологічна динаміка та маловимірні динамічні системи: мін. та трикутні відображення, функціонування оболонки динамічних систем, теорія хаосу й топологічна ентропія. Заклав основи теорії трикутних неперервних відображень; розв'язав проблему Ауслендера; проблему про існування проксимальних, але не асимптот. пар точок (пар Лі-Йорка) у системах із додатковою ентропією; запропонував аксіоматичне означення топології ентропії та топології хаосу для неперервних відображень відрізка. Держ. премія України в галузі н. і т. (2010); автор понад 50 наукових праць, зокрема посібника «Топологічна динаміка: мінімальність, ентропія та хаос».

Література: Пр.: On dynamics of triangular maps of the square // Ergodic Theory and Dynamical Systems. 1992. Vol. 12; Dynamics of One-Dimensional Maps. Dordrecht, 1997; On Li–Yorke pairs // Journal für die Reine und Angewandte Mathematik. 2002. Bd. 547 (співавт.); Чутливість Лі-Йорка та інші концепції хаосу // УМЖ. 2004. Т. 56, № 8; Functional envelope of a dynamical system // Nonlinearity. 2007. Vol. 20, № 9 (співавт.); Proper minimal sets on compact connected 2-manifolds are nowhere dense // Ergodic Theory and Dynamical Systems. 2008. Vol. 28 (співавт.).

Горбачук В. І. Коляда Сергій Федорович / В. І. Горбачук // Енциклопедія Сучасної України. – К., 2014. – Т. 14. – С.141.

ПЕТРЕНКО Василь Сергійович (13 (14?).01.1925, с. Петренки, Шишацького району – 18.01.1975, с. Першотравневе Шишацького району) – український історик і педагог. Директор Гоголівської загальноосвітньої школи I–III ступенів ім. М. В. Гоголя (роки ?). Доктор історичних наук (1972).

Народився 13 січня 1925 року в селі Петренки (нині Першотравневе) Шишацького району Полтавської області. До війни на відмінно закінчив Шишацьку середню школу. З 1941 року на фронті. За бойові заслуги нагороджений орденом Вітчизняної війни і медалями. Після війни закінчив історичний факультет Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка, працював учителем, директором Гоголівської семирічної школи Шишацького району, а потім директором Орданівської середньої школи Диканського району Полтавської області. Певний час жив на вулиці Купріяна Тутки у Шишаках, звідки походить і його дружина Меланія Леонтіївна Тутка (1926–2009), шкільна вчителька географії.

У 1963 році вступив на стаціонар аспірантури в Інститут історії України НАН України. Під час навчання жив у аспірантському гуртожитку на бульварі Вернадського в одній кімнаті з поетом Василем Стусом, який навчався в аспірантурі в ті ж роки. 1965 року захистив кандидатську дисертацію «Зростання культурно-технічного рівня колгоспного селянства Української РСР (1953–1961)». Після закінчення аспірантури залишився жити з дружиною і донькою в Києві, де він отримав квартиру в Академмістечку на вулиці Доброхотова, будинок 10.

Надалі працював у Інституті історії України. У 1972 році у Львові захистив докторську дисертацію «Колгоспне селянство Української РСР (1951–1970). (Зміни в складі, умовах праці і житті)». Був науковим керівником захищеної у 1975 кандидатської дисертації А. А. Кондрацького, майбутнього голови Київського товариства політв'язнів та жертв репресій, засновника альманаху «Часопис київського політрепресанства». Помер 18 січня 1975, відвідуючи матір у рідних Петренках (причина смерті – інфаркт міокарда). Похований у Шишаках на кладовищі Ломиківського. Згодом його вдова Меланія Леонтіївна повернулася в Шишаки, де померла у 2009 році. Донька, онуки та правнуки В. С. Петренка живуть у Києві.

Наукова діяльність. Автор понад 50 монографій і брошур та більше ніж сотні статей у журналах і збірниках із

проблем історії та педагогіки. Дисертації та значна частина публікацій В. С. Петренка присвячені розвитку селянства України. Інший напрям його діяльності – педагогіка, зокрема методика позакласної роботи. Найбільш відома праця В. С. Петренка із цієї тематики – «Методика позакласної роботи з історії» (1973). В. С. Петренко також співавтор книг «Видатні радянські історики» (1969), «Киевские самолетостроители» (1970), «Історія Української РСР» (8-й том, 1979) та багатьох інших.

Літ.: Пр. Петренко В. С. Історико-краєзнавча позакласна робота в школі. – Київ : Радянська школа, 1962. – 130 с.; Петренко В. С. Колхозное крестьянство Украинской ССР в 1951–1970 гг. / автореферат диссертации на соискание ученой степени доктора наук. – Львов, 1972. – 61 с.; Петренко В. С. Методика позакласної роботи з історії. – Київ : Радянська школа, 1973. – 144 с.; Гуржій І. О., Петренко В. С. Видатні радянські історики. – Київ : Радянська школа, 1969. – 246 с.; Степанченко В., Петренко В. Киевские самолетостроители. – Киев : Из-во политической литературы Украины, 1970. – 367 с.; Історія Української РСР. Том 8: книга перша, книга друга / гол. ред. Ю. Ю. Кондуфор – Київ : Наукова думка, 1979. – 390 с.; Шишаччина: історико-краєзнавчий, біографічний довідник // гол.ред. Магда В. І. – Шишаки, 1999. – 186 с. Магда В. І. Шишаки – перлина на Пслі. Історико-краєзнавчий нарис-путівник. – Шишаки, 2006. – 161 с.

Додаток. Портрет В. С. Петренка.

ОЛЕКСЕНКО Олександр Васильович (22.03.1958 с. Ульянівка Хорольський район) – учитель історії, директор Староаврамівської загальноосвітньої школи I–III ступенів (1984–2009), начальник відділу освіти Хорольської районної державної адміністрації (2009–2010), краєзнавець.

Народився в с. Ульянівка Хорольського р-ну 22 березня 1958 в сім'ї хліборобів. Після закінчення школи та Полтавського технікуму транспортного будівництва був на військовій службі у прикордонних військах (1977–1979). Навчався у Полтавському педагогічному інституті імені В. Г. Короленка (1979–1983), отримав спеціальність «учитель історії та суспільствознавства». Працював учителем історії Хорольської СШ № 1, протягом 25-ти років очолював Староаврамівську ЗОШ I–III ст. (1984–2009). У 1986 брав участь у ліквідації аварії на ЧАЕС.

Олександр Васильович спрямував роботу педколективу на формування здорової

особистості з міцними знаннями та вміннями, широким культурним та політехнічним світоглядом, яка б уміла користуватися новітніми технологіями, приймати нестандартні рішення, а головне, дотримувалася здорового способу життя. «Фізичне і моральне здоров'я – основа гармонійної особистості, яка нестиме гармонію і в суспільство» – цю думку директор школи зробив переконанням усього педагогічного колективу. З ініціативи О. В. Олексенка та під його керівництвом у 1989 р. школа була реорганізована з восьмирічної в середню.

Завдяки подвижницькій праці Олександра Васильовича заклад став соціокультурним центром села та одним із найкращих у районі.

Як учитель О. В. Олексенко вважає, що опановувати історію учні мають розпочинати з вивчення минулого рідного краю і тому як пріоритетну в роботі з учнями обрав тему дослідження, виникнення та розвитку населених пунктів середнього Похоролля. Зібрані краєзнавчі матеріали вийшли друком в історико-краєзнавчому нарисі «Стежки історії рідного краю» та історико-краєзнавчому дослідженні «Рідний край».

У 2009–2010 Олексенко Олександр Васильович працював начальником відділу освіти Хорольської районної держадміністрації. У 2011–2015 був старшим викладачем, доцентом кафедри методики змісту освіти ПОІППО. Із жовтня 2015 р. живе і працює в с. Староаврамівка на посаді заступника сільського голови, продовжує роботу над краєзнавчими дослідженнями рідного краю.

Олександр Васильович – активний учасник громадського життя.

Неодноразово обирався депутатом сільської та районної Ради.

За сумлінну працю, внесок у розвиток освітянської галузі О. В. Олексенко нагороджений Значком «Відмінник освіти України» (1999) і численними грамотами.

Літ.: Пр. Олексенко О. В. Рідний край: історико-краєзнавче дослідження / О. В. Олексенко. – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2016. – 237 с.: іл.

Олексенко О. В. Стежки історії рідного краю: історико-краєзнавчий нарис / О. В. Олексенко. – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2001. – 75 с.: іл.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Анований реєстр описів фондів Державного архіву Полтавської області [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Режим доступу : <http://poltava.archives.gov.ua/page/arkhivni-zibrannya-ukraini>

2. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання [Текст] : (ГОСТ 7.1 – 2003, ІДТ) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Чинний з 2007-07-01. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – III, III, 47 с.

3. Клепко С. Ф. До проекту тому з освітнього краєзнавства енциклопедії Полтавіка // С. Ф. Клепко, Л. В. Литвинюк / Освітнє краєзнавство і формування лідерської компетентності у сучасній школі [укладачі : Т. О. Бондар, Л. В. Литвинюк]. – Полтава : ПОІППО, 2012. – 120 с.

4. Полтавіка. Полтавська енциклопедія [Текст] : у 12 т. Т. 12. Релігія і церква / гол. ред. О. А. Білоусько. – Полтава : Полтавський літератор, 2009. – 756+XL с. – (схеми, карти, табл.)

5. Методичні рекомендації з підготовки, редагування та оформлення статей до Великої української енциклопедії (проект) / за ред. д.і.н., проф. Киридон А. М. – К. : Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», 2015. – 120 с.

6. Резніченко З. В. Рекомендації з написання статей до тому «Освіта і наука» енциклопедії «Полтавіка» / З. В. Резніченко // Постметодика. – 2015. – № 3 (122). – С. 20–24.

Цитувати: Методичні рекомендації з підготовки та оформлення статей до шостого тому «Освіта і наука» «ПОЛТАВІКИ – Полтавської Енциклопедії». – 2-ге вид. ; випр. і доп. / [ред. З. В. Резніченко] // Постметодика. – 2016. – С.45–54.

© С. Ф. Клепко, З. В. Резніченко, Р. Л. Гавриш, Л. В. Литвинюк. Стаття надійшла в редакцію 20. 05.2016 ■